

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
en
minister voor Langdurige Zorg en Sport,
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

2023009604

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon
mw. drs. J. Zwaap

Datum 11 april 2023
Betreft Pakketbeheer in de praktijk 4 en Actualisatie Beoordelingskader Stand van de Wetenschap en praktijk

Onze referentie
2023009604

Geachte heer Kuijpers en mevrouw Helder,

Met deze brief bied ik u de publicaties '*Pakketbeheer in de praktijk*' en het '*Beoordelingskader stand wetenschap en praktijk (SWP)*' aan. In deze publicaties geeft het Zorginstituut nader invulling aan het verbeteren en verbreden van toekomstbestendig pakketbeheer.

Iedereen wil kunnen rekenen op goede, toegankelijke en betaalbare zorg. Maar de financiële, personele en maatschappelijke houdbaarheid van de zorg staat onder druk. Als we niets doen, dreigt de zorg vast te lopen. Daarom wordt door alle zorgpartijen hard gewerkt aan de transformatie naar passende zorg. Ook het pakketbeheer van de zorgverzekering moet hieraan bijdragen.

De overheid heeft een zorgverzekering ingericht om de volksgezondheid te bevorderen. Zorg mag alleen uit het basispakket worden vergoed, indien deze voldoet aan de wettelijke eisen. De belangrijkste eis is dat zorg in voldoende mate aangetoond effectief moet zijn: voldoet aan de Stand van de Wetenschap en Praktijk. Het overgrote deel van de zorg wordt niet vooraf aan deze wettelijke eis getoetst. De wetgever vertrouwt erop dat zorgaanbieders, zorgverleners, zorgverzekeraars en zorgkantoren erop toezien dat aan deze eis wordt voldaan. Dit zorgt voor een toegankelijk en innovatief basispakket.

De keerzijde is dat er ook sprake is van zorgverlening die niet bewezen effectief is. Dat is onwenselijk omdat het betekent dat patiënten zorg krijgen waarvan niet is aangetoond dat deze waarde toevoegt én omdat er mensen en middelen worden ingezet die elders in de zorg wel aantoonbaar meerwaarde hadden kunnen hebben. Nu de houdbaarheid onder druk staat ligt er een belangrijke opdracht voor het pakketbeheer om veel vaker na te gaan of verzekerde zorg daadwerkelijk voldoet aan de wettelijke eisen en maatschappelijk verantwoord wordt ingezet. Niet alleen in de sectoren waar al regelmatig pakkettoetsen plaatsvinden, zoals de medisch specialistische zorg en (dure) geneesmiddelen. Maar ook in sectoren waar dit nog veel minder gebeurt zoals de langdurige zorg en de GGZ.

Toekomstbestendig pakketbeheer

Met de publicatie *'Pakketbeheer in de praktijk'* geeft het Zorginstituut inzicht in hoe pakketbeheer zich heeft ontwikkeld, hoe het nu werkt, en hoe in onze visie pakketbeheer zich moet ontwikkelen om optimaal bij te dragen aan de houdbaarheid van zorg. Omdat hoe zorg wordt toegepast in grote mate de effectiviteit van het verzekerde pakket bepaalt, is pakketbeheer in de visie van het Zorginstituut proactief en een cyclisch proces. Proactief signaleren en agenderen op basis van impact, het beoordelen van zorg en het beter richten van verzekerde zorg door middel van voorwaarden over gepast gebruik zijn stappen die in een continue lerend proces moeten worden gezet. Dit is een opdracht voor het Zorginstituut én voor de zorgpartijen. In de publicatie werken we de drie richtingen waarin pakketbeheer zich moet ontwikkelen uit:

- Het proactief signaleren en agenderen op basis van impact;
- Het verbreden van pakketbeoordelingen naar andere sectoren zoals de langdurige zorg en de GGZ en het verbeteren door de toepassing van (meer) maatschappelijke criteria zoals kosteneffectiviteit, personeelsinzet en duurzaamheid;
- Het beter richten van verzekerde zorg met voorwaarden en afspraken over de inzet ervan.

In de publicatie geven we inzicht in wat het Zorginstituut in deze drie richtingen concreet gaat doen.

Toetsen aan de wet: kader voor alle zorgpartijen

De publicatie *'Beoordelingskader Stand van de Wetenschap en praktijk'* geeft aan hoe het wettelijke criterium 'stand van de wetenschap en praktijk' (SWP) zowel door het Zorginstituut als door andere partijen met een rol in pakketbeheer moet worden toegepast.

Omdat de ontwikkelingen doorgaan en het van belang is dat voor partijen helder is hoe het beoordelingskader kan worden toegepast, brengt het Zorginstituut nu een geactualiseerde versie uit van het beoordelingskader. Deze versie geeft meer inzicht in hoe het kader flexibiliteit biedt bij het omgaan met onzekerheden over de effectiviteit. Bijvoorbeeld door te bezien wat passend onderzoek is gezien de context van de zorg. Dit speelt voornamelijk in situaties waarbij er (nog) beperkt klinisch onderzoek beschikbaar is, zoals bij innovatieve zorg en bij interventies voor zeldzame aandoeningen.

Om de uitwerking van het beoordelingskader SWP voor specifieke situaties nader toe te lichten zal het Zorginstituut modules uitbrengen bij het beoordelingskader. Een eerste module *"Beoordeling SWP van tumoragnostische geneesmiddelen en andere oncologische geneesmiddelen die uitsluitend in enkelarmige studies onderzocht zijn"* brengen we gelijktijdig uit met het geactualiseerde beoordelingskader SWP. Daarnaast heeft het Zorginstituut gewerkt aan informatiemateriaal voor zorgprofessionals, zorgaanbieders, patiëntenorganisaties, zorgverzekeraars en ontwikkelaars van zorg. Dit materiaal is bedoeld voor het vergroten van het begrip over het criterium SWP en om de toepassing ervan door partijen zelf te bevorderen.

Voorwaarden om te komen tot cyclisch pakketbeheer

Het toekomstbestendig pakketbeheer vormgeven volgens de voorgestelde drie richtingen vergt inzet en energie van alle partijen die daarbij zijn betrokken. Niet alles wat kan, hoeft te worden ingezet. Willen we scherper kijken naar de

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
11 april 2023

Onze referentie
2023009604

maatschappelijke meerwaarde van zorg dan moeten maatschappelijke pakketcriteria zoals kosteneffectiviteit, personeelsinzet en duurzaamheid in wet- en regelgeving worden verankerd. Niet alle verzekerde zorg is voor ieder individu passende zorg. De effectiviteit van zorg uit het basispakket is grotendeels afhankelijk is van hoe het wordt toegepast: bij wie, waar, door wie. Passende zorg bereiken we door datgene wat in het basispakket zit te vertalen naar wat nuttig en noodzakelijk is gezien de behoefte en leefomstandigheden van een persoon. Hiervoor is het nodig om wettelijk te verankeren dat het Zorginstituut voorwaarden kan stellen aan verzekerde zorg, bijvoorbeeld over gepast gebruik, de organisatie van zorg of het uitvoeren van onderzoek.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
11 april 2023

Onze referentie
2023009604

Deze publicaties vormen een volgende stap in toekomstbestendig pakketbeheer. We verstevigen en vernieuwen pakketbeheer door met elkaar meer, proactief en cyclisch het basispakket van de zorgverzekering te gaan sturen. Met als doel dat alle burgers in Nederland nu en in de toekomst kunnen rekenen op een breed, toegankelijk en betaalbaar basispakket van goede zorg.

Hoogachtend,

Sjaak Wijma
Voorzitter Raad van Bestuur